

APSTIPRINU:

Labklājības ministrs U.Augulis
2015.gada 14.septembrī
Nr.LMp-21-10/5

**Veselības un darbspēju ekspertīzes
ārstu valsts komisijas
darbības stratēģija
2015. – 2016. gadam
(precizēta 2016.gadā)**

Rīga, 2016

SATURS

Lietotie saīsinājumi.....	3
Ievads.....	4
Mandāts, misija, vīzija.....	4
Prioritātes.....	4
Darbības virziens: Invaliditātes ekspertīze.....	5
Valsts komisijas darbības spēju izvērtējums.....	15
Secinājumi un nepieciešamie pasākumi administratīvās spējas stiprināšanai.....	23
Pielikumi:	
1. Darba plāns 2015.gadam stratēģijas svarīgāko uzdevumu izpildei (informācija par izpildi)	
2. Darba plāns 2016.gadam stratēģijas svarīgāko uzdevumu izpildei	

Lietotie saīsinājumi

EEZ	Eiropas Ekonomiskā zona
ERAF	Eiropas Reģionālās attīstības fonds
ESF	Eiropas Sociālais fonds
ES	Eiropas Savienība
IIS	Invaliditātes informatīvā sistēma
IKT	Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas
IS	Informatīvā sistēma
IT	Informācijas tehnoloģijas
MK	Ministru kabinets
LĀB	Latvijas Ārstu biedrība
LM	Labklājības ministrija
Nosūtījums	Nosūtījums uz Veselības un darbspēju ekspertīzes ārstu valsts komisiju
NVA	Nodarbinātības valsts aģentūra
PSRS	Padomju Sociālistisko Republiku Savienība
RAN	Rīgas apvienotā nodaļa
Regula (EK) Nr.883/2004	Eiropas Parlamenta un Padomes 2004.gada 29.aprīļa Regula (EK) Nr.883/2004 par sociālā nodrošinājuma sistēmu koordinēšanu
RSU	Rīgas Stradiņa universitāte
SIVA	Sociālās integrācijas valsts aģentūra
Stratēģija	Veselības un darbspēju ekspertīzes ārstu valsts komisijas darbības stratēģija 2015.-2016. gadam
Valsts komisija,	Veselības un darbspēju ekspertīzes ārstu valsts komisija
VDEAVK	
VRAA	Valsts reģionālās attīstības aģentūra
VSAA	Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra

IEVADS

Saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas 2006.gada 13.decembra Konvencijā par personu ar invaliditāti tiesībām (turpmāk-Konvencija), kas Latvijas Republikā stājās spēkā 2010.gada 31.martā, noteikto un

- vadoties, ka ar invaliditāti saistītie jautājumi ir jāiekļauj attiecīgajās ilgtspējīgas attīstības stratēģijās,
- atzīstot arī personu ar invaliditāti daudzveidību un to cilvēktiesības,
- piedaloties Konvencijas Pamatnostādņu 2014.-2020.gadam¹ ieviešanā, lai sasniegtu tajās izvirzītos mērķus, rīcības virzienus, pamatprincipus un sasniedzamos rezultātus, Valsts komisija nosaka šādu darbības stratēģiju.

Mandāts:

Valsts komisija ir labklājības ministra pakļautībā esoša tiešās pārvaldes iestāde, kuras funkcija ir veikt prognozējamās invaliditātes un invaliditātes ekspertīzi Invaliditātes likumā noteiktajām personām².

Misija:

Valsts komisija sniedz veselības un funkcionālo spēju izvērtēšanas pakalpojumu, lai klientiem, kuri atbilst invaliditātes un prognozējamās invaliditātes kritērijiem, noteiktu statusu, kas dod tiesības uz sociālās aizsardzības atbalsta pasākumiem un citiem valsts noteiktajiem atvieglojumiem.

Vīzija:

Kompakta, efektīva un uz attīstību vērsta valsts pārvaldes iestāde, kurā strādā augsti kvalificēts personāls un kura ir atvērta, un uz klienta vajadzību nodrošināšanu orientēta.

Prioritātes:

1. Optimizēt personāla noslodzi, uzlabot personāla kvalifikāciju, palielināt atbildību un uzlabot darba apstākļus.
2. Nodrošināt administratīvā akta izdošanas termiņu viena mēneša laikā no iesnieguma saņemšanas dienas.

Darbības virziens:

Valsts komisija strādā vienā darbības virzienā “*Prognozējamās invaliditātes un invaliditātes ekspertīze*” (turpmāk - Invaliditātes ekspertīze).

¹ Apstiprinātas ar Ministru Kabineta 2013.gada 22.novembra rīkojumu Nr.564

² Ministru kabineta 2011.gada 26.aprīļa noteikumi Nr.315 “Veselības un darbības ekspertīzes ārstu valsts komisijas nolikums”

1. Darbības virziena nosaukums: Invaliditātes ekspertīze

2. Esošās situācijas apraksts: Prognozējamās invaliditātes un invaliditātes noteikšana ir specifisks, taču ļoti svarīgs sociālās aizsardzības sistēmas elements. Valsts komisijas tiešie klienti ir personas ar dažādu slimību radītiem pārejošiem, ilgstošiem vai nepārejošiem funkcionēšanas ierobežojumiem, kas ietekmē personas intelektuālās vai fiziskās attīstības iespējas, darbības, pašaprūpi un iekļaušanos sabiedrībā. Valsts komisijas tiešo klientu loks ietver ne vien Latvijas iedzīvotājus, bet arī ES dalībvalstu un to valstu iedzīvotājus, ar kurām Latvija noslēgusi starpvalstu līgumus sociālās drošības jomā.

Prognozējamās invaliditātes ekspertīzi Valsts komisija uzsāka ar 01.01.2011.

Valsts komisija 2015.gadā veica prognozējamās invaliditātes un invaliditātes ekspertīzi, darbības zaudējuma pakāpes izvērtēšanu 61 520 personām (2014.gadā - 60 625).

Pirmreizēji par invalīdiem pēdējo 5 gadu laikā atzītas no 15,5 tūkst. līdz 17,6 tūkst. personu, tai skaitā apmēram 5%-7% bērnu līdz 18 gadu vecumam.

No 2010.-2015.gadam ekspertētām personām sniegto *pakalpojumu*³ skaits ir sistemātiski pieaudzis no 68,6 tūkst. līdz 100,6 tūkst. jeb par 46,6% sakarā ar Valsts komisijai deleģētiem arvien jauniem uzdevumiem.

Valsts komisija, nosakot personai invaliditāti, lemj jautājumu arī par medicīniskām indikācijām pakalpojumu un pabalstu saņemšanai: pārejošas darbības turpināšanai pēc 26 nedēļām, speciāli pielāgotā vieglā automobiļa iegādei un pabalsta transporta izdevumu kompensēšanai saņemšanai, īpašas kopšanas nepieciešamībai personām ar I invaliditātes grupu un bērniem ar invaliditāti, asistenta pakalpojuma pašvaldībā nepieciešamību, atvieglojumiem naturalizācijas procedūras veikšanai, turklāt daļā gadījumu personai vienlaicīgi sniegti vairāki iepriekš minētie pakalpojumi; sniedz atzinumu: par nelaimes gadījumā gūtā veselības traucējuma smaguma pakāpi un par personas līdz 18 gadu vecumam veselības stāvokļa atbilstību invaliditātes noteikšanas kritērijiem, kādi normatīvajos aktos bija paredzēti invaliditātes noteikšanai personas aprūpes laikā.

Saskaņā ar Regulu (EK) Nr.883/2004 Valsts komisija no 2004.gada izvērtē ES valstu kompetento institūciju sagatavotās veidlapas, kā arī sagatavo E-veidlapas par personām Latvijā noteikto invaliditāti (2015.gadā - 790 veidlapas, 2014.gadā - 837). Sagatavoti dokumenti saistībā ar divpusējo starpvalstu (Latvijas Republika - Baltkrievijas Republika un Latvijas Republika-Krievijas Federācija) līgumu sociālās drošības jomā izpildi (2015.gadā - 228 dokumenti, 2014.gadā - 261 dokuments), turklāt, ja pēdējo gadu laikā izvērtēto un sagatavoto E-veidlapu skaits visumā ir stabilizējies, tad, ņemot vērā personu migrāciju bijušā PSRS teritorijā, paredzams, ka saistībā ar starpvalstu līgumu izpildi sagatavojamo dokumentu skaits varētu tikai palielināties.

³ Pakalpojumu skaitā nav iekļauts pakalpojums „Invaliditātes apliecības izsniegšana” un “Ieteikumi profesionālās rehabilitācijas pakalpojumu saņemšanai”

Atzinumu sniegšanai klientiem Valsts komisijai nepieciešami ievērojami cilvēkresursi, tādēļ Valsts komisija 2013.gada 1.ceturksnī, atkārtoti 2014.gada novembrī un 2015.gada februārī ir lūgusi LM pārskatīt Valsts komisijai uzdotos uzdevumus par šādu atzinumu sniegšanu un dokumentu sagatavošanu:

- atzinuma par asistenta pakalpojuma pašvaldībā ārpus mājokļa aktivitāšu nodrošināšanai un atzinuma par īpašās kopšanas nepieciešamību bērniem ar invaliditāti un personām ar I invaliditātes grupu sniegšanas nodošanu pašvaldības sociālajam dienestam;
- atzinuma par atvieglojumiem naturalizācijas procedūras uzsākšanai Latvijas pilsonības iegūšanai sniegšanu, kā arī E213LV veidlapas „EEZ detalizēts medicīniskais ziņojums” par personai Latvijā noteikto invaliditāti, E116LV veidlapas „EEZ medicīniskais ziņojums par darba nespēju (slimība, maternitāte, negadījums darbā, arodslimība)” un E407LV veidlapas „Medicīniskais sertifikāts speciālā ģimenes pabalsta vai paaugstinātu ģimenes pabalstu piešķiršanai bērniem invalīdiem” sagatavošanas nodošanu izpildei ģimenes/ārstējošam ārstam;
- ieteikuma sniegšanu personai ar invaliditāti profesionālai rehabilitācijai nodošanu SIVA un NVA.

Šo pakalpojumu īpatsvars 2015.gadā ir ~ 30% no kopējā sniegto pakalpojumu skaita, un tie Valsts komisijas ieskatā būtu jāsniedz ārstniecības personām, sociālajiem darbiniekiem vai profesionālās piemērotības speciālistu komandai.

Invaliditātes likuma 6.panta trešās daļas 1.punkts nosaka, ka no 2015.gada 1.janvāra personām no 18 gadu vecuma līdz valsts vecuma pensijas piešķiršanai nepieciešamajam vecumam tiek izvērtēts funkcionēšanas ierobežojums un tā pakāpe, noteikts darbspēju zaudējums procentos un invaliditātes grupa.

Saskaņā ar Invaliditātes un tās izraisīto seku mazināšanas politikas pamatnostādņem 2005.–2015. gadam, Valsts komisija no 2010.gada īstenoja ESF projektu “*Darbspēju vērtēšanas sistēmas pilnveidošana*” (turpmāk – projekts). Projekta mērķis bija izveidot un ieviest uz darbspēju, funkcionālo traucējumu un individuālo vajadzību novērtēšanu balstītu invaliditātes noteikšanas sistēmu. Projekts slēgts 31.12.2014. Saskaņā ar projekta īstenošanas laikā gūtajām atziņām, invaliditātes noteikšanas sistēmas pilnveidošana tika plānota divos posmos: pirmajā posmā no 01.01.2010. līdz 30.09.2013. izstrādāta personas veselības, funkcionālo spēju un vispārējo darbspēju novērtēšanas sistēma. Ar 01.01.2015. invaliditātes ekspertīze tiek veikta atbilstoši pirmā posma priekšlikumiem. Otrajā posmā no 01.01.2014. līdz 31.12.2014. izstrādāta profesionālo darbspēju vērtēšanas sistēma, kuras ieviešana prasīs būtiskas izmaiņas esošajā invaliditātes sistēmā, aplūkojot darbspējas ne tikai kā vērtēšanas, bet arī kā kompensācijas objektu, tāpēc lielā mērā tās ieviešana atkarīga no valsts politikas invaliditātes jautājumos periodā pēc 2015.gada.

No 01.01.2015. invaliditātes un darbspēju zaudējuma noteikšanā Valsts komisija pielieto pilnveidoto metodiku, kuras *galvenie jauninājumi* ir: *klienta pašnovērtējuma anketa*, lai klienti paši varētu novērtēt un aprakstīt savas funkcionālās spējas, kā arī *veselības traucējumu un funkcionālo spēju novērtēšanas kritēriji*, kuru izstrādē izmantoti Starptautiskās funkcionēšanas, nespējas un veselības klasifikācijā noteiktie principi. Turklāt ir mainījusies arī Nosūtījuma uz VDEĀVK struktūra, kas papildināta ar personas ķermeņa funkciju traucējumu un aktivitāšu ierobežojuma aprakstu, kas jāveic ģimenes vai ārstējošajam ārstam, šim nolūkam izmantojot palīgmateriālu - Veselības traucējumu novērtēšanas kritērijus, kuri izstrādāti projekta pirmajā posmā.

Īstenoto strukturālo reformu rezultātā pēdējo trīs gadu laikā Valsts komisijas amatu sarakstā uz 01.01.2016. ir 118,3 amatu vienības, tai skaitā, 99,7 amata vienības - "medicīnas personāls": 42,35 ārsti eksperti (t.sk., 10,25 vakances), 9,8 - vadošie ārsti eksperti, 11 nodaļu vadītāji, 1,75 psihologi, 33,8 pārvaldes referenti, 1 pārvaldes vecākais referents, kas tieši saistīts ar prognozējamās invaliditātes un invaliditātes ekspertīzes procedūru.

Lai personām veiktu kvalitatīvu ekspertīzi, ir nepieciešami kvalificēti speciālisti un optimāls darba apjoms, ko speciālists var veikt dienā vai mēnesī. Kvalitatīvas ekspertīzes veikšanai ārstam ekspertam jāpatērē noteikts laiks, kas nozīmē attiecīgu apkalpoto klientu skaitu, kuram vidēji dienā būtu jābūt 11 (40 minūtes vienai ekspertīzei). Amatpersonai, balstoties uz ārsta eksperta sastādīto ekspertīzes aktu, jāpieņem lēmumi par dažādiem pakalpojumiem, kuriem vidēji dienā būtu jābūt 16 (25 minūtes viena lēmuma sagatavošanai). Ņemot vērā arvien jaunu uzdevumu deleģēšanu Valsts komisijai no 2008.gada (atzinums par īpašas kopšanas nepieciešamību, darbnespējas lapas pagarināšanu pārejošas darbnespējas periodā, kas turpinās ilgāk par 26 nedēļām, par iespējamo invaliditāti bērniem līdz 18 gadu vecumam saistībā ar likuma Par valsts pensijām 11.panta ceturto daļu, par asistenta pakalpojuma pašvaldībā nepieciešamību), ir būtiski pieaudzis apkalpoto klientu un tiem sniegto pakalpojumu skaits (no 64 634 pakalpojumiem 2008.gadā līdz 100 575 pakalpojumiem 2015.gadā jeb par 56%). Vienlaicīgi Valsts komisijā samazinājies ārstu ekspertu skaits (sakarā ar darbinieka paša vēlēšanos, sasniedzot noteiktu vecumu vai citu iemeslu dēļ – amatu savienošanas ierobežojumi, neapmierina atalgojums). Visa minētā rezultātā ir pieaugusi ārstu ekspertu un amatpersonu noslodze un veidojas rindas. Lai nepieļautu administratīvā akta izdošanas termiņa pagarināšanu ilgāk par vienu mēnesi, ārstiem ekspertiem un amatpersonām jāstrādā ar pastiprinātu intensitāti, kas rada lielu spriedzi un pakalpojuma kvalitātes pasliktināšanās risku (sniegto pakalpojumu skaits vidēji dienā ir pieaudzis vairāk nekā par 40%).

Ārstu ekspertu deficīta apstākļos būtiska problēma ir arī esošo ārstu ekspertu un amatpersonu novecošanās (minēto speciālistu īpatsvars vecumā no 62-70 gadiem ir 17,1%, virs 70 gadiem - 14,6%) un jaunu speciālistu piesaistes grūtības sakarā ar specifiskām izglītības un kompetences prasībām (ārsta eksperta amata pildīšanai nepieciešama augstākā medicīniskā izglītība, vismaz 5 gadu praktizējoša ārsta darba pieredze, ar sertifikātu pamatspecialitātē un/vai papildspecialitātē "Eksperts", prasme apkopot un analizēt informāciju, loģiski argumentēt savu viedokli un izdarīt pamatotus secinājumus, zināšanas juridiskajos, saskarsmes, psiholoģijas u.c. jautājumos), atbilstošu sertificētu speciālistu trūkums darba tirgū, Invaliditātes likuma nosacījums, ka ārsta eksperta amatu var ieņemt tikai sertificēti ārsti eksperti, nekonkurētspējīgs atalgojums.

Invaliditātes ekspertīzes procesā būtiska loma ir personas medicīniskā stāvokļa un funkcionēšanas novērtēšanai, ko veic ārsti eksperti. Eksperts ir ārsta papildspecialitāte un tā kompetencē ir medicīniskās ekspertīzes veikšana. Saskaņā ar MK 24.03.2009. noteikumiem Nr.268 „Noteikumi par ārstniecības personu un studējošo, kuri apgūst pirmā un otrā līmeņa profesionālās augstākās medicīniskās izglītības programmas, kompetenci ārstniecībā un šo personu teorētisko un praktisko zināšanu apjomu” ārstniecības personas papildspecialitāte „Eksperts” ir apgūstama rezidentūrā, kuras ilgums ir 2 gadi. Rezidentūra RSU Tālākizglītības fakultātē papildspecialitātē „Eksperts” ir iekļauta no 2012./2013. mācību gada. Līdz minētajam gadam ārsti eksperti tika apmācīti uz vietas iestādē, paralēli veicot ekspertīzes un pēc 2 gadiem, nokārtojot eksāmenu Ārstu ekspertu asociācijas Sertifikācijas komisijā, varēja saņemt LĀB izsniegtu eksperta sertifikātu. 2012./2014. mācību gadā rezidentūrā papildspecialitāti "Eksperts" apguva tikai 1 Valsts komisijas ārsts (no valsts budžeta apmaksāta 1 rezidentūras vieta), 2014./2016. mācību gadā papildspecialitāti apgūst 5 rezidenti,

2015./2017.mācību gadā - 8 rezidenti (šobrīd kopā 13 rezidenti, tai skaitā, 3 Valsts komisijas ārsti).

2015.gadā Valsts komisijā ārsta eksperta amatā strādāja 10 ārsti, kuriem ir LĀB izsniegts sertifikāts kādā no pamatspecialitātēm vai papildspecialitātēm, bet nav eksperta sertifikāts. Lai nodrošinātu darba nepārtrauktību, minēto ārstu statuss ir pielīdzināts ārsta stažiera statusam, un viņi strādā sertificētu ārstu ekspertu uzraudzībā, kaut gan, ņemot vērā ārsta zināšanas, kā arī apmācību un pieredzi, kura gūta darbavietā, var veikt ekspertīzes patstāvīgi. Ņemot vērā, ka bez rezidentūras šie speciālisti nav tiesīgi saņemt ārsta eksperta sertifikātu, un, lai operatīvi risinātu ārstu piesaisti uz ārstu ekspertu amata vietām, ir nepieciešams veikt grozījumus Invaliditātes likuma 8.panta pirmajā daļā, kurā noteikts, ka invaliditātes ekspertīzi veic ārsti eksperti, kuri ieguvuši ārsta eksperta sertifikātu, atsakoties no priekšnosacījuma ārstiem ekspertiem, lai veiktu invaliditātes ekspertīzi, iegūt sertifikātu papildspecialitātē "Eksperts". Priekšlikumi ar pamatojumu grozījumiem Invaliditātes likuma 8.panta pirmajā daļā iesniegti LM 2015.gada aprīlī. Tādējādi Valsts komisijai būtu iespējams operatīvi piesaistīt jebkuru specialitāšu sertificētus ārstus uz vakantajām ārstu ekspertu amata vietām un apmācīt, nodrošinot ekspertīžu procesa vienmērīgumu, nepārtrauktību un atvieglojot pieejamību pakalpojumiem.

Attīstāma ekspertīzes pakalpojuma iepirkšana ārpalpojumā, kas, papildus veiktajiem pasākumiem, uzlabotu klientiem pakalpojuma pieejamību un ļautu risināt speciālistu trūkumu ārstu ekspertu amatos un esošo ārstu ekspertu pārslodzi. 2015.gadā ekspertīzes pakalpojumu ārpalpojumā Valsts komisijai bija iespējams iepirkt tikai no pieciem ārsta eksperta specialitātē sertificētiem ārstiem. Paredzams, ka 2016.gadā Valsts komisija par piešķirtajiem valsts budžeta līdzekļiem (34 000 eiro) varēs piesaistīt un apmācīt sertificētus ārstus invaliditātes ekspertīzes veikšanai Valsts komisijā, jo grozījumi Invaliditātes likuma 8.panta pirmajā daļā Saeimā pieņemti 19.05.2016.

Valsts komisijā regulāri notikuši darbinieku kvalifikācijas celšanas pasākumi (semināru, konferenču, tai skaitā, starptautisku, veidā), tomēr to organizēšanu pēdējos 2 gadus apgrūtina ierobežotie finanšu resursi un telpu trūkums, jo 2012.gadā, veidojot Valsts komisijas centralizēto arhīvu, Valsts komisijas zālē tika izvietotas no reģionālajām nodaļām pārņemtās arhīva lietas. Līdz ar to Valsts komisijas organizētos seminārus par aktuāliem invaliditātes ekspertīzes un vispārīgiem jautājumiem (komunikācijas, saskarsmes, psiholoģijas, juridiskiem jautājumiem, kuri attiecas uz valsts pārvaldi, cilvēktiesībām, civildienestu, korupcijas riskiem, administratīvo procesu iestādē) iespējams apmeklēt tikai nodaļu vadītājiem un vadošiem ārstiem ekspertiem. Ārsti eksperti izmanto iespēju regulāri paaugstināt kvalifikāciju specialitātē, par saviem līdzekļiem apmeklējot LĀB un tās dažādo profesionālo asociāciju rīkotos kursus, seminārus, konferences un kongresus (2015.gadā par šo pasākumu apmeklēšanu saņemti 594 sertifikāti un 48 apliecības). Tā kā mācību maksa Valsts administrācijas skolā ir augsta, tās 2015.gadā apmeklēja tikai 1 darbinieks.

Komunikācija ar sabiedrību ir neatņemama sastāvdaļa pakalpojumu pieejamības un kvalitātes uzlabošanā.

Valsts komisijā informācija un saziņa aptver: iestādes iekšējās informācijas aprites sistēmu efektīvas informācijas un saziņas nodrošināšanai visu līmeņu vadītājiem un darbiniekiem un iestādes ārējo komunikācijas sistēmu, kas ir divējāda: informācijas sniegšana sabiedrībai par iestādes darbību un tās rezultātiem un informācijas iegūšana no ārējiem informācijas avotiem (piemēram, veiktajās aptaujās izteiktie klientu viedokļi par Valsts komisijas sniegto pakalpojumu kvalitāti un nepieciešamajiem uzlabojumiem).

Klientam, ierodoties RAN (tā gadā sniedz pakalpojumus apmēram 40% klientu no kopējā Valsts komisijas klientu skaita), samērā maz iespējas

ir ātri saņemt nepieciešamo informāciju par iestādi, jo nodaļā nav izveidots Informācijas punkts. Lai saņemtu norādes par tālāko virzību vai rīcību, klientam jāgaida, līdz atbrīvosies kāds no darbiniekiem. Situācijas risinājums - Elektroniskā klientu informācijas punkta izveide.

Lai uzlabotu Valsts komisijas lēmumu saturisko kvalitāti, pilnveidotu to kontroli, nodrošinātu IIS drošības pārvaldību, kā arī optimizētu Regulas (EK) Nr.883/2004 par sociālās nodrošināšanas sistēmu koordinēšanu izpildi vai divpusējo starpvalstu līgumu par sadarbību sociālās drošības jomā izpildi un, pamatojoties uz saņemtajiem medicīniskajiem ziņojumiem, noteiktu invaliditāti, Valsts komisijai nepieciešams piesaistīt atbilstošus speciālistus, taču ierobežoto finanšu resursu dēļ 2015.gadam, Valsts komisijai nav bijusi iespēja nomāt tam nepieciešamās papildus telpas 8 jaunu darbavietu ierīkošanai (informācijas sistēmas drošības pārvaldniekam, kvalitātes vadības speciālistam, kā arī Kontroles un attīstības nodaļas izveidei: vecākais eksperts, trīs ārsti eksperti, jurists, pārvaldes referents).

Lai mazinātu administratīvo slogu klientam un nodrošinātu valsts pārvaldes efektīvu darbību, pamatojoties uz Ministru prezidenta 28.12.2012. rezolūciju Nr.111-1/127, pildot Administratīvā procesa likuma 70.pantu un Paziņošanas likuma 8.pantu, iestādei būtu jānodrošina ar ekspertīzi saistīto dokumentu nosūtīšana klientam vēstuļu korespondences veidā, izmantojot pasta pakalpojumus. No 01.01.2015. saskaņā ar MK 23.12.2014. noteikumu Nr.805 spēkā stāšanos, būtiski reorganizēta invaliditātes ekspertīzes procedūra, pārejot no ekspertīžu veikšanas galvenokārt klientu klātbūtnē uz rakstveida procesu (2013.gadā rakstveida procesā veikto ekspertīžu īpatsvars - 12,4 %, bet 2015.gadā - 78,3% no kopējā ekspertīžu skaita). Līdz ar to ar ekspertīzi saistītie dokumenti ir nosūtāmi pa pastu ierakstīta pasta sūtījuma veidā (nosūtāmie dokumenti satur sensitīvu informāciju), nevis kā veicot ekspertīzi klienta klātbūtnē, kad dokumenti galvenokārt klientiem tika izsniegti ekspertīzes dienā. Vienlaikus pasta izdevumi palielinājušies, izsniedzot jaunā parauga invalīda apliecības, pārsūtot personu iesniegtos dokumentus uz konkrētajā brīdī mazāk noslogotajām nodaļām, kā arī rakstiski informējot klientus par ekspertīzes lietas izskatīšanas termiņa pagarināšanu. Visa minētā rezultātā ievērojami palielinājušies izdevumi iekšzemes ierakstītajiem pasta sūtījumiem (vidēji viena pasta sūtījuma cena ir 1,43 *euro*) . 2015.gadā faktiskie izdevumi pasta sūtījumiem par 131 % pārsniedza plānoto, tādēļ iestādē veikta līdzekļu pārdale no citām pozīcijām. Administratīvās kapacitātes stiprināšanas ietvaros Valsts komisija 06.02.2015. savā vēstulē LM Nr.1-9.1/399 ir lūgusi palielināt finansējumu pasta sūtījumiem, tomēr papildus finansējums ne 2015., ne 2016.gadam nav iedalīts. Turklāt, jautājums par dokumentu nosūtīšanu, izmantojot pasta pakalpojumus, īpaši vēl aktualizēsies 2016.gadā, kad klienti, izmantojot portālā www.latvija.lv ieviesto jauno pakalpojumu “Invaliditātes apliecības atkārtota izsniegšana”, var pieprasīt un pa pastu saņemt invaliditātes apliecību, neatstājot savu dzīves vietu.

Iepriekšējos gados izskatīti risinājumi par sagatavoto ar ekspertīzi saistīto dokumentu nogādāšanu klientiem, izmantojot sadarbības iestādes (VSAA, Sociālie dienesti). Tomēr šāds veids noraidīts, jo nosūtāmais dokuments ir administratīvais akts un satur sensitīvu informāciju, tā nodošana vienkāršā aploksnē nav pieļaujama, tādēļ būtu jāslēdz līgumi, jāveido uzskaites dokumenti. Turklāt klientiem pastāv risks savlaicīgai dokumentu nesaņemšanai ar visām no tā izrietošajām sekām.

3. Mērķis:						
3.1. Uzlabot invaliditātes ekspertīzes pieejamību un kvalitāti						
4. Darbības rezultāti						
4.1. Rezultāta formulējums	4.2. Rezultatīvais rādītājs	4.3. Rezultatīvā rādītāja skaitliskās vērtības				
		2012	2013	2014	2015	2016
Pieaug klientu apmierinātība ar invaliditātes ekspertīzes procesu	Aptaujāto respondentu īpatsvars (%), kuri izsaka apmierinātību ar ekspertīzes procesu	Mērījums nav veikts	Mērījums nav veikts	Mērījums nav veikts	Bāzes mērījums uzsākts IV ceturksnī. 73% respondentu apmierināti ar ekspertīzes procesu; vairāk apmierināti nekā neapmierināti-24% respondentu	Bāzes mērījuma pieaugums
	Apstrīdēšanas kārtībā saņemto iesniegumu par nodaļās pieņemto lēmumu īpatsvars (%) no kopējā lēmumu skaita	1,3%	1,6%	1,8%	1,9%	Iepriekšējais līmenis
	Rakstisko un telefonisko sūdzību skaits par iestādes faktisko rīcību ⁴	55 538	58 410	60 955	61 395	
	Iesniegumu, kas izskatīti ilgāk par 1 mēnesi, īpatsvars (%) no kopējā iesniegumu skaita	Mērījums nav veikts	Mērījums nav veikts	2,6%	5,8%	Bāzes mērījuma turpinājums
Pieaug personāla motivācija un profesionālā kvalifikācija ekspertīzes	Nokomplektēto ārsta eksperta amata vienību skaits	35,35	34,55	29,7	30,6	Palielinās
	vakanto ārsta eksperta vienību skaits un īpatsvars (%)	6,5/15,5%	7,3/17,4%	12,65/29,9%	10,25/25,1%	Samazinās
	VDEĀVK nodarbināto ārstu skaits, kuri	1	1	2	3	Iepriekšējais

⁴ Saskaņā ar norādi tiesu prakses vispārinājumā, faktiskā rīcība ir iestādes darbība publisko tiesību jomā, jebkurā citā veidā, nevis izdodot administratīvo aktu.

veikšanai	apgūst ārsta eksperta specialitāti rezidentūrā					līmenis
	Darbinieku mainība (%)	28%	13%	22%	10%	Samazinās
	Apstrīdēšanas kārtībā klientiem atcelto lēmumu īpatsvars (%) no kopējā nodaļas pieņemto lēmumu skaita	0,1%	0,3%	0,35%	0,6%	Iepriekšējais līmenis
		55 538	58 410	60 955	61 395	
	Darbiniekiem organizētas iekšējās mācības par labas pārvaldības principu īstenošanu komunikācijā ar klientu	1	1	2	1 konference, 4 semināri pārvaldes referentiem	1
Klientu, kuriem ekspertīze veikta ārpalpojuma, īpatsvars (%) no kopējā ekspertēto skaita	0	1,3%	1,3%	4,9%	Palielinās	
		58 252	60 625	61 520		
Pieaug Valsts komisijas sniegto e-pakalpojumu izmantošana	E - pakalpojumu izmantošanas gadījumu skaits (tūkst.)	1,3 tūkst.	92,4 tūkst.	205 tūkst.	775,6 tūkst.	Palielinās
Uzlabojas informācijas tehnoloģiju atbalsts VDEĀVK darbībai	Valsts un pašvaldības iestāžu skaits, ar kurām ir izveidotas starpsistēmu saskarnes, un datu apmaiņa par invaliditāti notiek elektroniski	6	7	> 10	17 valsts un 122 pašvaldību iestādes	> 149

4.a) Igaunijā invaliditātes un darbspēju ekspertīzi veic divas dažādas iestādes. Invaliditātes ekspertīzi veic **Sociālās apdrošināšanas departaments** (Sotsiaalkindlustusametil)*. Sociālās apdrošināšanas departaments (turpmāk – SAD) ir valsts pārvaldes institūcija Sociālo lietu ministrijas atbildības sfērā (Latvijas VSAA analogs). SAD darbības stratēģijas mērķis - nodrošināt personai katrā dzīves etapā aizsargātības sajūtu, sniedzot kvalitatīvus nepieciešamos pakalpojumus un veicot sociālās apdrošināšanas izmaksas invaliditātes pensijas veidā. SAD redzējums: „Mēs strādājam klientam, mēs esam tuvi klientam. Kā uzticami partneri mēs piedāvājam kvalitatīvu apkalpošanu, izmantojot šodienīgu tehnisko risinājumu”. Invaliditātes pakāpi nosaka personām jebkurā vecumā, bet darbspēju vērtē tikai personām darbspējas vecumā.

Igaunijā personas jebkurā vecumā var pretendēt uz papildus izdevumu pabalstu sakarā ar invaliditāti, kurai var būt 3 pakāpes: dziļa, smaga un mērena invaliditāte. Ņemot vērā, ka darba nespējas pensionāru skaits stabili progresēja no gada uz gadu, kas radīja apdraudējumu pensiju budžeta ilgtspējībai,

Igaunija izstrādāja stabilās darbnespējas pensijas shēmas reformu plānu, kurš paredz paradigmas maiņu no darba nespējas kā novērtēšanas objekta uz personas atlikušo darba spēju novērtēšanu, lai nodrošinātu adekvātu palīdzību un aktivācijas pasākumus, tādējādi palīdzot personām ar invaliditāti atrast piemērotu darbu un nodrošinot to palikšanu darba tirgū. Paredzēts, ka ar darbspēju jautājumiem nodarbosies viena iestāde – Bezdarba apdrošināšanas fonds, kas nodrošinās darbspēju ekspertīzi, pabalstu aprēķināšanu un izmaksu, integrācijas pasākumus darba tirgū, ieskaitot rehabilitācijas pakalpojumus un nodrošināšanu ar tehniskajiem palīgīdzekļiem. Jaunā sistēma, kurai paredzēts stāties spēkā no 2016.gada 1.janvāra daļējā apjomā, no 2016.gada 1.jūlija pilnā apmērā (reformas uzsākšana sākotnēji tika plānota ar 2015.gada 1.jūliju), paredz aizstāt darba nespējas pensiju ar pabalstu darbspēju atbalstam.

Darbspēju ekspertīzi veiks Bezdarba apdrošināšanas fonds, piesaistot ārstus ekspertus, personām tiks novērtēts darbspēju ierobežojums:

Stabilā darbnespēja pilnīga (100%) vai daļēja (10%-90%). Personām, kurām noteikts darbspēju ierobežojums no 40% līdz 100%, ir tiesības saņemt pabalstu darbspēju atbalstam.

Pabalstam paredzēti divi līmeņi: pilna apjoma pabalsts - 320 eiro mēnesī personām, kurām darbspējas pilnīgi zaudētas, un samazināta apjoma pabalsts (57% no pilna pabalsta) - 182 eiro mēnesī personām ar daļēji saglabātām darbspējām. Lai personas ar daļēji saglabātām darbspējām varētu saņemt pabalstu, tām būs pienākums iesaistīties aktivācijas pasākumos. Ja persona iekļausies darba tirgū, tad brīdī, kad alga sasniedz dubultu pilna pabalsta apmēru, tas tiks pakāpeniski samazināts. Pabalsts tiks indeksēts.

Kopš 2012.gada 1.jūnijā stājās spēkā Likums par sociālajiem pabalstiem cilvēkiem ar invaliditāti un Valsts pensiju apdrošināšanas likums, kas noteica, ka ģimenes ārstu darbu atvieglo elektroniska sistēma, kurā pieejami veselības dati, kas izmantojami ekspertīzei, nosakot invaliditātes un darbspēju ierobežojuma pakāpi. Ja ģimenes ārsts elektroniskajā sistēmā ir precīzi ievadījis datus par personas veselības stāvokli, vairs nav nepieciešamības aizpildīt papildus formu ar veselības aprakstu papīra formātā invaliditātes vai darbspēju ekspertīzei. Ja dati ir nepietiekami, SAD ir tiesības pieprasīt papildus informāciju par personas veselības stāvokli. Ārstiem ekspertiem un amatpersonām, kas veic ekspertīzi ir nodrošināta piekļuve personas veselības datiem, kam persona dod savu piekrišanu. Paralēli tiek saglabāta iespēja iesniegt formulāru ar personas veselības aprakstu.

*) Avots: Sociālās apdrošināšanas departamenta mājas lapa <http://www.sotsiaalkindlustusamet.ee>.

ESPN –Flash report. Work capacity reform – change in the assessment criteria. Andres Võrk Mare Viies Cenely Leppik, March 2015.

4.b) Lietuvā invaliditāti un darbspēju līmeni nosaka **Invaliditātes un darbspēju noteikšanas dienests** (Nejgalumo ir darbingumo nustatymo tarnyba)*. Invaliditātes un darbspēju noteikšanas dienests (turpmāk – IDND) ir Sociālās aizsardzības un darba ministrijas padotības iestāde (Latvijas VDEĀVK analogs). Invaliditātes un darbspēju ekspertīzi veic ārsti eksperti, bet lēmumu pieņem amatpersona. Lai pieteiktos uz ekspertīzi, personai kādā no IDND nodaļām jāiesniedz iesniegums un ārstējošā ārsta nosūtījums uz IDND. Ar darbspēju līmeni (pakāpi) saprot personas spējas realizēt

agrāk iegūto profesionālo kompetenci vai iegūt jaunu profesionālo kompetenci, vai veikt darbus, kas prasa mazāku kompetenci.

- Darbspēju līmeni (pakāpi) nosaka personām no 18 gadu vecuma līdz vecuma pensijas vecumam. Darbspēju līmeni nosaka procentos ar intervālu 5 procentpunkti. Ja personas darbspēju līmenis ir 0-25%, persona tiek uzskatīta darbnespējīgu parastos darba apstākļos, tas ir, persona var strādāt tikai speciāli radītos darba apstākļos. Ja darbspēju līmenis ir 30-55%, persona tiek uzskatīta kā daļēji darbspējīga parastos darba apstākļos, ņemot vērā noteiktas darba rakstura un apstākļu rekomendācijas. Ja darbspēju līmenis ir 60-100%, persona tiek uzskatīta kā darbspējīga. Nosakot darbspēju līmeni, IDND lemj arī par profesionālās rehabilitācijas nepieciešamību. Ar profesionālo rehabilitāciju saprot darbspēju, profesionālās kompetences un spēju piedalīties darba tirgū atjaunošanu vai pilnveidošanu ar audzināšanas, sociālajiem, psiholoģiskajiem, rehabilitācijas un citiem pasākumiem. Personām tiek nodrošināta profesionālo spēju novērtēšana, profesionālā orientācija un konsultācijas, profesionālo spēju atjaunošana vai iegūšana, palīdzība darbiekārtošanā. Ar IDND izsniegto izziņu par profesionālās rehabilitācijas nepieciešamību persona griežas Darba biržas teritoriālajā nodaļā, kura ar personu slēdz līgumu par profesionālās rehabilitācijas finansēšanu un nosūta uz profesionālās rehabilitācijas iestādi. Pabalstu profesionālajai rehabilitācijai izmaksā ne ilgāk par 180 kalendārajām dienām. Profesionālās rehabilitācijas iestāde personai sastāda individuālo rehabilitācijas programmu un noslēdz ar personu līgumu par piedalīšanos tajā. Pēc pakalpojuma saņemšanas persona vēršas IDND, lai atkārtoti noteiktu darbspēju līmeni.
- Personām līdz 18 gadu vecumam tiek noteikta invaliditāte atkarībā no smaguma: smagas, mērenas vai vieglas pakāpes invaliditāte.
- Lietuvā personas jebkurā vecumā var pretendēt uz pabalstu sakarā ar īpašajām vajadzībām, kuras izriet no invaliditātes: ja nepieciešama pastāvīga palīdzība, pastāvīga uzraudzība, transporta izdevumu kompensācija, speciāli pielāgots automobilis.

*) Avots: Invaliditātes un darbspēju noteikšanas dienesta mājas lapa <http://www.ndnt.lt>

4.c) Citas valsts (iestādes nosaukums) mērķi un rādītāji Nav datu**5. Svarīgākie uzdevumi:**

5.1. Ieviest pilnveidoto invaliditātes noteikšanas sistēmu.

5.2. Uzlabot saziņu ar klientiem.

5.3. Optimizēt personāla noslodzi, uzlabot kvalifikāciju, palielināt atlīdzību un uzlabot darba apstākļus.

5.4. Paplašināt IT risinājumu izmantošanu invaliditātes noteikšanas procesā.

6. Darbības virziena īstenošanas resursi:**6.1. Cilvēkresursi**

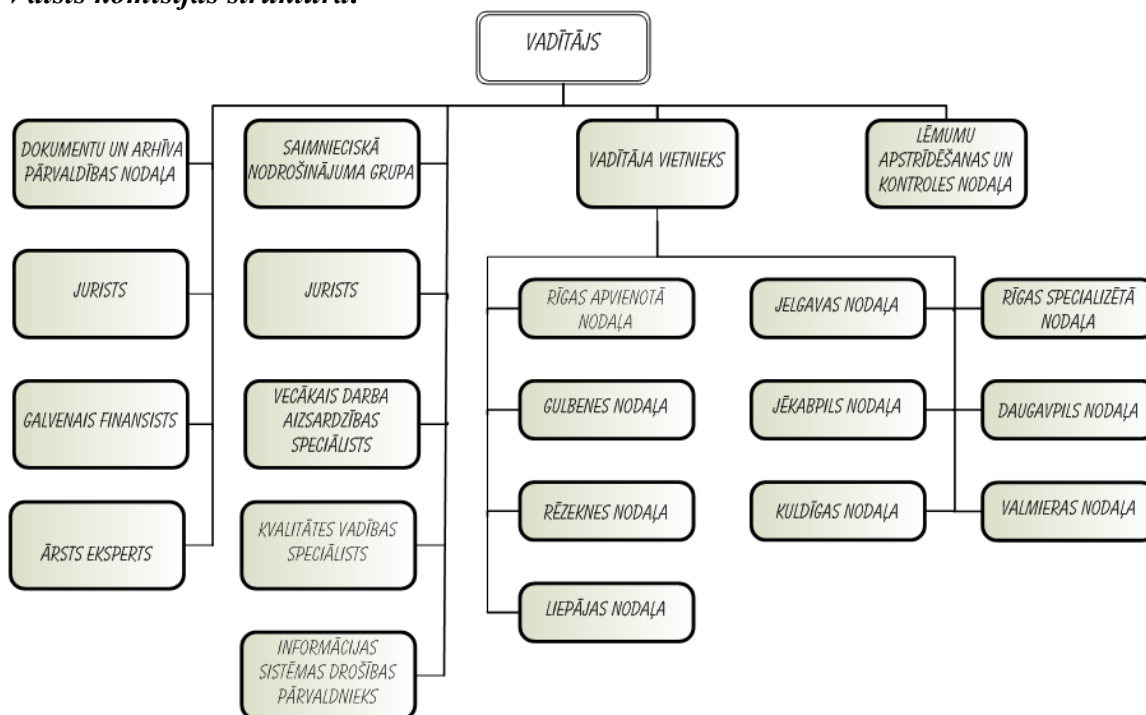
Nozīmīgākais Valsts komisijas resurss ir personāls, kura kapacitāte būtiski ietekmē pakalpojumu kvalitāti un efektivitāti.

Uz 01.01.2016. Valsts komisijā amatu sarakstā ir 118,3 amatu vienības, no kurām: 2 amatu vienības - vadība, 99,7 amatu vienības ir tieši saistītas ar invaliditātes ekspertīzes procedūras veikšanu (t.s., medicīnas personāls) un 16,6 amatu vienības, kas saistītas ar atbalsta funkciju veikšanu.

6.2. Valsts komisijas izdevumi publisko pakalpojumu sniegšanā iedzīvotājiem uz 01.01. 2016. ir 1 769 724 *euro*, kas ietver atlīdzību nodarbinātajiem 1 358 327 *euro* apmērā, izdevumus pakalpojumiem un precēm – 408 935 *euro* apmērā (ietver telpu nomas maksu un uzturēšanas izdevumus, transporta nomu, sakaru pakalpojumus, komandējumu, IT/IS infrastruktūras uzturēšanas u.c. izdevumus).

Valsts komisijas darbības spēju izvērtējums

Valsts komisijas struktūra:

Valsts komisijas darba organizācija:

Valsts komisijas vadību nodrošina vadītājs un vietnieks. Valsts komisijas pamatfunkcijas – prognozējamās invaliditātes un invaliditātes ekspertīzes – izpilde ir organizēta pēc teritoriālā principa 10 nodaļās, no tām: 2 nodaļas ir izvietotas Rīgā: RAN (apkalpo Rīgu un Pierīgas reģionu) un Rīgas specializētā nodaļa (apkalpo klientus ar psihiskiem un uzvedības traucējumiem no Rīgas, Pierīgas, Kurzemes un Zemgales reģioniem), pārējās 8 nodaļas izvietotas Kurzemes, Vidzemes, Zemgales un Latgales reģionos, katrā pa divām nodaļām. Klientiem ir dotas tiesības ekspertīzes veikšanai izvēlēties jebkuru no Valsts komisijas nodaļām, izņemot bērniem līdz 18 gadu vecumam un pirmreizējiem klientiem ar redzes orgāna patoloģiju, kuriem ekspertīzi veic RAN speciālisti. Visās nodaļās amatpersonas un ārsti eksperti nodrošina klientiem invaliditātes ekspertīzi pēc vienotiem principiem. No 2010.gada veikta specializēto nodaļu personāla koncentrācija vispārējā profila teritoriālajās nodaļās, likvidējot specializētās nodaļas un uzdodot veikt invaliditātes ekspertīzi vispārējās nodaļās piesaistītajiem speciālistiem.

Valsts komisijā ir centralizētas vadības un daļa atbalsta funkciju: saimnieciskā nodrošinājuma, juridiskā, finanšu, darba aizsardzības funkcijas. LM centralizētas grāmatvedības, personāla vadības, iekšējā audita atbalsta funkcijas, bet VSAA Informācijas tehnoloģiju departamentā - IT jomas atbalsta funkcijas.

Personāls:

Saskaņā ar LM Personāla un dokumentu pārvaldības departamenta datiem uz 01.01.2016. Valsts komisijas amatu sarakstā ir 118,3 amatu vienības, no kurām: pamatfunkcijas veicēji - 99,7 amatu vienības, no tām: 42,35 - ārsti eksperti (t.sk., 10,25 vakances), 9,8 - vadošie ārsti eksperti, 11 - nodaļu vadītāji, 1,75 - psihologi, 33,8 -

pārvaldes referenti un 1 vecākais referents, vadība – 2 amata vienības un 16,6 amatu vienības, kas saistītas ar atbalsta funkciju veikšanu.

Valsts komisijā strādā 83% sieviešu un 17% vīriešu, ar augstāko izglītību-74% un vidējo/vidējo speciālo izglītību - 26%.

Darbinieku sadalījums pa vecuma grupām: līdz 30 gadiem - 2,4%, no 31 - 45 gadiem - 23,6%, no 46 - 56 gadiem - 29,3%, no 57 - 61 gadam - 13%, no 62-70 gadiem - 17,1%, virs 70 gadiem - 14,6%. Personāla novecošanās, kā arī grūtības ārstu ekspertu piesaistē ir būtiskākās iestādes problēmas (vispusīgāku analīzi skat. "Esošās situācijas apraksts").

Valsts komisijas infrastruktūra:

Valsts komisijai nekustamie īpašumi nepieder, **telpas** invaliditātes ekspertīzes nodrošināšanai tiek nomātas. 2015.gada beigās nomāto telpu kopplatība - 2512,62 m².

Veiktas būtiskas izmaiņas Valsts komisijas infrastruktūrā: sākot no 2010.gada pakāpeniski Ventspils ielā 53 tika izvietotas visas septiņas Rīgas nodaļas un Rīgas rajona starprajonu nodaļa, tai skaitā 5 vispārējā profila un 3 speciālā profila nodaļas, izveidojot RAN un Rīgas specializēto nodaļu.

Ventspils ielas 53 telpās ERAF projekta „VDEĀVK infrastruktūras pilnveidošana un zinātniski tehniskās bāzes nodrošināšana darbaspēju un funkcionālo traucējumu izvērtēšanai” ietvaros veikta RAN un arhīva telpu rekonstrukcija, Valsts komisijas un Rīgas specializētās nodaļas telpu renovācija. Uzstādīts riteņkrēsļa pacelājs tiešajiem klientiem vides pieejamības nodrošināšanai starp ēkas pusstāviem, kuros nav pieeja liftam. Ierīkots personāla lifts kravas lifta vietā (pieejams personām ar visa platuma ratiņkrēsliem). Arī teritoriālās nodaļās ir nodrošināta vides pieejamība tiešajiem klientiem, izņemot daļēji Jēkabpils nodaļu, kas izvietota Jēkabpils poliklīnikā, kurā esošais lifts nav izmantojams personām ar invaliditāti ratiņkrēsļā, platākā par 60 cm. Darba apstākļu uzlabošana būtu nepieciešama esošajās telpās Rēzeknes nodaļā.

Valsts komisijas darbiniekiem darbavietas nodrošinātas ar nepieciešamo aprīkojumu. Iepriekš minētā ERAF projekta ietvaros RAN un daļēji Valsts komisijas telpas aprīkotas ar jaunām mēbelēm, arhīvs - ar jauniem arhīva plauktiem. 2013.gada sākumā ar jaunām mēbelēm aprīkota arī Daugavpils nodaļa.

Par telpu nomu 2015.gadā izlietoti 85 944 *euro* (vidēji uz 31.12.2015. 2, 84 *euro* par m²). Salīdzinot ar 2014.gadu, izdevumi samazinājušies par 9 279 *euro*. Samazinājums izveidojies sakarā ar izdevumu pārgrupēšanu uz izdevumiem par komunālajiem pakalpojumiem un telpu uzturēšanas izdevumiem (Jēkabpils rajona slimnīca, VSIA „Slimnīca Ģintermuiža”, SIA ”Rēzeknes veselības aprūpes centrs”).

Telpu uzturēšanai (paklāju noma, telpu uzkopšana, apsardze) un komunālajiem maksājumiem izlietots 68389 *euro* (vidēji uz 31.12.2015. 2,27 *euro* par m²), samazinājums par 9 168 *euro*. Telpu uzturēšanas izdevumi, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, samazinājās sakarā ar siltu ziemu un pavasari, kā rezultātā rēķini par elektrību un apkuri bija mazāki.

Sakaru pakalpojumu un pasta sūtījumu izdevumi 2015.gadā sastādīja 48 937 *euro* un tie palielinājušies par 23 620 *euro* (2014.gadā – 25 317 *euro*). Palielinājums veidojies, lai mazinātu administratīvo slogu klientam un nodrošinātu valsts pārvaldes efektīvu darbību, pamatojoties uz Ministru prezidenta 28.12.2012. rezolūciju Nr.111-1/127, pildot Administratīvā procesa likuma 70.pantu un Paziņošanas likuma 8.pantu.

Pēdējo 5 gadu laikā ierobežotā finansējuma dēļ ievērojami optimizēti *autotransporta pakalpojumi*. Valsts komisijas īpašumā no 2013.gada vairs nav autotransporta. Darbības nodrošināšanai tiek nomātas 2 automašīnas - vienu izmanto Valsts komisija un otru - Daugavpils nodaļa. Nodarbināto darba braucieniem tiek izmantoti nomātie autotransporta līdzekļi, sabiedriskais transports vai atsevišķos gadījumos - nodarbinātā personiskais transportlīdzeklis.

Invaliditātes informatīvā sistēma

Valsts komisijas funkcija ir prognozējamās invaliditātes un invaliditātes ekspertīzes veikšana - biznesa process, kura informatīvajam atbalstam 2006.gadā izveidota valsts informācijas sistēma – IIS. ERAF projektu: „Arhīva datu digitalizācija un e-pakalpojumu ieviešana” un „VDEĀVK infrastruktūras pilnveidošana un zinātniski tehniskās bāzes nodrošināšana darbaspēju un funkcionālo traucējumu izvērtēšanai” ietvaros tā būtiski pilnveidota, t.sk., portālā www.latvija.lv ieviešot publiski pieejamus sešus e-pakalpojumus. ERAF projekta „Vienotās Labklājības informācijas sistēmas (LabIS), nozares centralizēto funkciju informācijas sistēmu un centralizētas IKT infrastruktūras attīstība” daļā „VDEĀVK IS izmaiņu un e-pakalpojuma izstrāde” ietvaros līdz 2014.gada beigām izstrādāts un 2016.gada februārī ieviests septītais e-pakalpojums „Atkārtota invalīda apliecības izsniegšana”. Tāpat ieviesti 2015.gadā projekta ietvaros paredzētie pilnveidojumi, lai uzlabotu ekspertīzes aktu kvalitāti, kā arī 2015.gadā par valsts budžeta līdzekļiem izstrādātie IIS pilnveidojumi. Svarīgākie IIS pilnveidojumi paredz nodalīt ekspertīzes aktu no lēmuma arī IIS ekrānformu līmenī, atvieglojot ārstu ekspertu un amatpersonu darbu un uzlabojot sistēmā ievadīto datu kvalitāti. Amatpersonai tagad ir obligāti jāizskata un jāapstiprina visi ekspertīzes akti, balstoties uz kuriem tā pieņem lēmumu. Gadījumā, ja akta saturs vai kvalitāte ir nepietiekoša pamatota lēmuma pieņemšanai, amatpersonai jānorāda IIS ārstam ekspertam uz konstatētajām nepilnībām un jāuzdod tās novērst. Tāpat paredzēti uzlabojumi atbilstoši izmaiņām normatīvajos aktos 2014. un 2015.gadā, t.sk., jaunu papildus datu ievadam, veicot ekspertīzi, vienkāršota darbības zaudējuma procentos noteikšanas procedūra IIS dažādiem invaliditātes cēloņiem, pilnveidotas lēmumu un ekspertīžu izdrukas formas, paplašināts ar web servisiem pieejamo datu veidu klāsts ārējiem lietotājiem un datu apmaiņai ar e-veselības portālu.

IIS ieviesti pilnveidojumi arī administratīvā akta (lēmuma) kontrolei, augstākai amatpersonai pārbaudot lēmuma saturisko kvalitāti un pamatotību. Tagad kontroli veikusi amatpersona var norādīt uz nepilnībām administratīvajā aktā un IIS padarīt nākamā lēmuma pieņemšanu neiespējamu bez iepriekšējas saskaņošanas ar augstāko amatpersonu. Datu kvalitātes ievērojamai uzlabošanai un līdz šim konstatēto kļūdu novēršanai ieviestas papildus ievadāmo datu pārbaudes prasības.

Invaliditātes ekspertīzi veic iestādes 10 struktūrvienībās, kuras teritoriāli izkliedētas pa visu valsti. Lai nodrošinātu visu darbinieku piekļuvi savu funkciju izpildei nepieciešamajiem IT resursiem, Valsts komisijas visas nodaļas ir apvienotas kopējā lokālajā datortīklā. Patlaban IIS sistēmas integrācija biznesa procesos ir tik augsta, ka tās darbības pārtraukums izsauca visu Valsts komisijas pakalpojumu sniegšanas apturēšanu klientiem invaliditātes ekspertīzes jomā, kā arī datu pieejamību elektroniskā veidā ar web servisiem vairāk nekā 100 valsts un pašvaldības iestādēm.

Tā kā IIS tiek izmantota Valsts komisijas funkcijas izpildē, sākot no klientu iesniegumu reģistrācijas, apstrādes, ārstu ekspertu un amatpersonu visu veicamo darbību, ekspertīzes rezultātu un lēmumu dokumentēšanas un beidzot ar automatizētu klientam visu izsniedzamo dokumentu sagatavošanu un izdruku, kā arī reālā laikā ir jānodrošina datu sniegšana elektroniskā formātā citām iestādēm, tad tiek izvirzītas augstas prasības šīs sistēmas pieejamībai un darbības nepārtrauktības nodrošināšanai.

Galvenās IIS ekspluatācijas laikā identificētās problēmas, kuras nepieciešamas novērst:

1. *Novecojis, neatbilstoši mūsdienu prasībām un iespējām lietotāju saskarnes dizains un funkcionalitāte.* IIS izstrādes laikā ir veidota kā datu centriska apstrādes sistēma, nevis procesu apstrādes sistēma, kas rada nepieciešamību papildus darbinieku apmācībai un samazina ievadīto datu kvalitāti, rada darbinieku kļūdas IIS ekspluatācijā. Ir izveidota jauna invaliditātes noteikšanas metodika, palielinājusies pieņemamo lēmumu veidu dažādība (par prognozējamo invaliditāti, izvērtējot E213 veidlapas, no Baltkrievijas Republikas un Krievijas Federācijas saņemtos medicīniskās ekspertīzes dokumentus), kas rada nepieciešamību izveidot pārskatāmāku, uz procesiem balstītu un pret kļūdām labāk nodrošinātu sistēmu.

2. *IIS neatbilst 2015.g. noteiktajām lietotāju autentifikācijas drošības prasībām paaugstinātas drošības IS.* Jaunie IS drošības jomu reglamentējošie 2015.gada 28.jūlija MK noteikumi Nr. 442 "Kārtība, kādā tiek nodrošināta informācijas un komunikācijas tehnoloģiju sistēmu atbilstība minimālajām drošības prasībām" izvirza 25 tehniskās prasības paaugstinātas drošības informācijas sistēmām, kāda ir IIS. Lai izpildītu šīs prasības, jau 2016.gadā nepieciešams būtiski pārstrādāt IIS autentifikācijas sistēmu, nodrošinot tās atbilstību jaunajām prasībām (t.sk., IIS lietotāju paroļu automātiskas maiņas pieprasījumi pēc laika posma ne garāka par 3 mēnešiem, izvēlēto paroļu sarežģītības pārbaude, aizliedzot atkārtot 5 pēdējās pārbaudes, ārējiem lietotājiem tiešsaistē papildus autentifikācijas parametrs līdzīgi kā Internet bankās, piemēram, kodu karte vai autentifikācija caur portālu www.latvija.lv u.tml.).

3. *Sistēmas darbības nestabilitāte.* Nav pieejami sistēmas administrēšanā rīki, kas ļautu identificēt un novērst IIS tehniskās problēmas (IIS integrēta (iekļaujot serveru, datortīkla u.c. IS infrastruktūras sastāvdaļu tehniskās problēmas) monitoringa sistēma, kas regulāros laika intervālos pārbauda un nosūta kļūdu paziņojumus 7x24 režīmā administratoriem IIS sistēmas nepieejamības vai veikspējas krasas pasliktināšanās gadījumos, jo liela daļa ārējo klientu ar web servisiem griežas pie IIS tieši nakts laikā, kad uzturētājiem VSAA administratori nav darbā). Nepieciešams optimizēt uzglabājamās informācijas apstrādi (fotoattēli, auditācijas ieraksti) un lietotāju pieejas plūsmas, sadalot tās pa vairākām pieejas vietām (aplikāciju serveriem) un ieviešot sinhronizētus vismaz divus IIS datu bāzes serverus.

4. *2011.gadā ieviesto E-pakalpojumu neatbilstība pašreizējām vajadzībām un izmantotajai videi portālā www.latvija.lv.* Visi IIS 2011.gadā ieviestie seši e-pakalpojumi (EP62- Iesniegums VDEĀVK par invaliditātes ekspertīzes veikšanu; EP63- Iesniegums invaliditātes ekspertīzes lēmuma apstrīdēšanai; EP64- Mani dati VDEĀVK; EP65 -Ģimenes ārsta pacienta nosūtījums uz VDEĀVK; EP66 – Ģimenes ārsta pacientu lietas VDEĀVK; EP67- Universālais pakalpojums invaliditātes statusa pārbaudei), izņemot EP67 „Universālais pakalpojums invaliditātes statusa pārbaudei”, kurš tika pārstrādāts pēdējo projektu realizācijas laikā, izveidoti atbilstoši VRAA vadlīnijām un izmantotajai

VRAA portālā www.latvija.lv 2011.gada ietvara versijai. Pēc portāla ietvara versijas nomaiņas, VRAA veica migrāciju uz pašreiz izmantoto ietvaru. Tomēr no VRAA puses netika atbalstīta pakalpojumu izmaiņu izstrāde vecajā ietvarā ar atkārtotu migrāciju uz jauno ietvaru. Līdz ar to izmaiņas e-pakalpojumos faktiski nozīmē šo e-pakalpojumu izstrādi no jauna atbilstoši jaunajām vadlīnijām un portāla ietvaram. Tā rezultātā ir apgrūtināta e-pakalpojumu operatīva papildināšana un izmaiņas sakarā ar papildinājumu izmaksām un lielo darba apjomu. Sakarā ar plānoto e-veselības sistēmas ieviešanu 2016.gada beigās, 2015.gadā saskaņota e-veselības portāla izstrādes programmatūras prasības specifikācijas sadaļa VDEĀVK lietotājiem, kas nodrošinās invaliditātes lēmuma pieņemšanas procesā visu nepieciešamo klientu datu pieejamību, t.sk., ģimenes ārstu Nosūtījumam un visiem izmeklēšanas datiem, kā arī datu nodošanu no VDEĀVK IIS ar web servisiem uz e-veselības sistēmas datu bāzēm. Tādējādi tiks būtiski izmainīta un optimizēta datu plūsma starp klientiem, ģimenes ārstiem/speciālistiem un VDEĀVK ārstiem ekspertiem/amatpersonām. E-pakalpojumos EP66 un EP65 paredzētā funkcionalitāte un iespējas tiks nodrošinātas caur e-veselības portālu. Lai uzlabotu savu klientu ērtības un modernizētu savstarpējo komunikāciju, VDEĀVK saviem klientiem plāno piedāvāt arī mobilo aplikāciju iespējas atsevišķiem pakalpojumiem, piemēram, paziņojumiem par lēmumu un apliecības termiņu beigām (realizēts 2015.gadā), paziņojumiem par noteikto ekspertīzes laiku VDEĀVK klātienē, kā arī pieslēgumu esošajiem e-pakalpojumiem atbilstoši VRAA plānotajiem/veiktajiem www.latvija.lv pilnveidojumiem mobilo aplikāciju izmantošanā.

5. *Neatbilstoša prasībām statistisko datu apstrādes sistēma.* Biznesa inteliģences (turpmāk-BI) rīkos ir izveidoti daži kopsavilkumi, kas sagatavo statistiskos pārskatus citu iestāžu, t.sk., LM, vajadzībām (politikas izstrādes vajadzības, personu ar invaliditāti skaits valstī, to kopējais iedalījums pēc funkcionēšanas traucējumiem, skaita izmaiņu dinamiku u.tml.). Izveidotā BI datu analīzes sistēma prasa apjomīgu papildus darbu, lai to pilnveidotu un sakārtotu datu replikācijas sistēmu no IIS, kā arī izstrādātu jaunus pārskatus atbilstoši identificētajām prasībām ārējiem klientiem (pašvaldības, nevalstiskās organizācijas, citas valsts iestādes). Ar 2017.gadu plānots, ka Labklājības ministrija pārsvarā nodrošinās statistisko datu apstrādi politikas izstrādes vajadzībām paši, izmantojot LabIS projekta ietvaros izveidoto datu apstrādes sistēmu, kas būtiski samazina nepieciešamo pilnveidojumu apjomu.

6. *Liels izdrukājamo papīra dokumentu īpatsvars. Nav pieejams ērts, viegli izmantojams elektronisko dokumentu sagatavošanas risinājums.* Pašreiz izsniedzamie dokumenti (lēmumi, arhīvā uzglabājamās ekspertīzes aktu izdrukas) IIS neglabājas kā dokumenti, bet izdrukas brīdī tie tiek ģenerēti no IIS datu bāzēs uzkrātajiem datiem. Klienta iesniegto (pašnovērtēšanas anketa, Nosūtījums) un klientam izsniedzamo (lēmumi/atzinumi), kā arī arhivēšanas vajadzībām izdrukājamo dokumentu apjoma pieaugums sakarā ar pieņemamo lēmumu skaita ikgadēju pieaugumu (gan klientu skaita pieauguma dēļ, gan vienam klientam izsniedzamo dokumentu apjoma pieauguma dēļ), problēmas ar klientiem paredzēto papīra dokumentu izsūtīšanu/saņemšanu. Nav iespējas no IIS automatizēti sagatavot un izsūtīt klientiem elektroniski parakstītus dokumentus. Elektroniski parakstītu dokumentu sagatavošanas process šobrīd ir sarežģīts un laikietilpīgs. Būtu jānodrošina izsniedzamo dokumentu elektroniska parakstīšana un šo elektroniski parakstīto dokumentu uzglabāšana. Būtiskus atvieglojums elektroniskās

informācijas saņemšanā nodrošinās 2017.gadā plānotā saskarne ar e-veselības portālu (ārstu Nosūtījumi, analīžu dati u.tml.)

7. *Nav nodalīta ārējo lietotāju/klientu pieprasījumu plūsma no iekšējo lietotāju pieprasījumiem. Būtiski pieaugot ārējo pieprasījumu plūsmai, tiek pārslogota IIS datu bāze, pieaug riski tās drošībai un darbības stabilitātei.* Visi ārējo klientu ar IIS integrēto apakšsistēmu un ārējo juridisko personu klientu datu pieprasījumi ir organizēti, izmantojot web servisu, kuru pieprasījumi tieši pieslēdzas pie primārās IIS. Tas rada ievērojamu noslodzi IIS aplikāciju serveriem un datu bāzei (DBVS Oracle). No primārās IIS datu bāzes drošības viedokļa jānodala iekšējo lietotāju (LM iestāžu lokālā tīkla lietotāji - pieeja primārajai IIS datu bāzei) no ārējiem lietotājiem (lietotāji ārpus lokālā LM iestāžu datortīkla - pieeja primārās datu bāzes regulāri atjaunojamai kopijai vai datu noliktavai, atkarībā no izveidotā risinājuma).

8. *IIS datu kvalitātes problēmas. Pirms IIS darbības uzsākšanas 2006.gadā veikto ekspertīžu dati par personām dažos gadījumos IIS nav korekti.* VDEĀVK IIS esošie dati par personu ar invaliditāti elektroniski ir sākti uzkrāt no 1998.gada, 2006.gadā tie ir eksportēti IIS un datu replikācija nav notikusi 100% korekti. Tagad, kad klientiem ir pieejami arī aktīvie lēmumi par invaliditāti pirms 2006.gada bez termiņa ierobežojuma, tika konstatētas neatbilstības (divi aktīvi lēmumi, nav pieejami visi ekspertīzes dati lēmumiem pirms 2006.gada u.tml.). Nepieciešams novērst šādu neatbilstību esamību, izstrādājot nepilnīgo datu atlasē mehānismu un veikt šo datu korekciju, salīdzinot ar arhīva materiāliem. Datu korekcijas jāveic manuāli. ERAF projekta ietvaros līdz 2011.gadam un sekojošos trijos gados veikta personu ar invaliditāti arhīva lietu digitalizācija, ievadot IIS datus par ~ 27 000 invalīdiem, kuriem invaliditāte noteikta pirms elektronisko datu apstrādes sistēmu ieviešanas. Arhīva lietu digitalizācija pamatos ir pabeigta, tomēr, pēc aptuvenām aplēsēm, dati apmēram par 1000 invalīdiem, kuriem noteikta invaliditāte uz mūžu pirms 1998.gada un kuri nav atkārtoti griezušies pēdējo desmit gadu laikā Valsts komisijā, vēl joprojām nav ievadīti IIS. Datu ievadi apgrūtina personu identifikācijas problēmas gadījumos, kad personai PSRS periodā noteikta invaliditāte uz mūžu, persona atkārtoti VDEĀVK nav vērsusies un VDEĀVK nav zināms personai piešķirtais Latvijas personas kods, kā arī nepilnības arhīva materiālos vai arhīva materiālu neesamība atsevišķos gadījumos.

9. *IIS lietotāji darbam izmanto novecojušus, vairāk nekā 5 gadus vecus datorus.* Lai arī pēdējos 5 gados ir būtiski atjaunota VDEĀVK IS lietotāju rīcībā esošā datortehnika (datori, printeri), joprojām 20 lietotāji izmanto datorus, vecākus par 5 gadiem vai uz kuriem izmantotā OS Windows XP vairs netiek uzturēta. Tādējādi nav iespējams pilnībā ievērot drošības prasības darbam ar paaugstinātas drošības informācijas sistēmu, kāda ir IIS, līdz ar to datorus nepieciešams nomainīt 2016.gadā.

Minēto problēmu risināšanai sagatavots projekta "Invaliditātes ekspertīzes pakalpojuma kvalitātes uzlabošana" apraksts un 2015.gada augustā iesniegts LM tālākai virzībai, kurš ar MK 17.11.2015. lēmumu (prot. Nr.60 29.§), skatot MK noteikumus "Darbības programmas „Izaugsme un nodarbinātība” 2.2.1. specifiskā atbalsta mērķa „Nodrošināt publisko datu atkalizmantošanas pieaugumu un efektīvu publiskās pārvaldes un privātā sektora mijiedarbību” 2.2.1.1. pasākuma „Centralizētu publiskās pārvaldes IKT platformu izveide,

publiskās pārvaldes procesu optimizēšana un attīstība” īstenošanas noteikumi” (17.11.2015. Nr.653), indikatīvi atbalstīts kā pasākuma 2.kārtas projekts.

Finanšu resursi darbības spēju nodrošināšanai:

Programmas/ apakšprogrammas kods; SAP klasifikācijas kods	Grupas, apakšgrupas kods	Ieņēmumu, izdevumu, finansēšanas, funkcijas klasifikācijas kods	Programmas/ apakšprogrammas nosaukums; klasifikācijas koda nosaukums	2012.gada izpilde (Ls)	2013.gada izpilde (Ls)	2013.gada izpilde (euro)	2014.gada izpilde (euro)	2015.gada pieprasījums (euro)	2016. gada plāns (euro)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
			Finansējums kopā VDEĀVK	1 882 032	1 298 082	1 847 004	2 235 435	1 738 950	1 769 724
			Īpatsvars no kopējā finansējuma	100	100	100	100	100	100
05.62.00.		10.120	Invaliditātes ekspertīžu nodrošināšana						
P0		17000 - 21700	Resursi izdevumu segšanai	1 164 057	1 129 308	1 606 861	1 716 262	1 738 950	1 769 724
			Īpatsvars no kopējā finansējuma	61,85	87,00	87,00	76,78	100,00	100,00
63.06.00		04.122	Eiropas Sociālā fonda (ESF) īstenotie projekti labklājības nozarē (2007.-2013.)						
			projekts „ <i>Darbspēju vērtēšanas sistēmas pilnveidošana</i> ”						
P0		17000 - 21700	Resursi izdevumu segšanai	539 808	168 144	240 144	519 173		
			Īpatsvars no kopējā finansējuma	28,68	13,00	13,00	23,22		
62.06.00		04.122	Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) īstenotie projekti labklājības nozarē (2007-2013)						
			Projekts „ <i>VDEĀVK infrastrukturā pilnveidošana un zinātniski tehniskās bāzes nodrošināšana darbības spēju un funkcionālo traucējumu izvērtēšanai</i> ”						

P0		17000 - 21700	Resursi izdevumu segšanai						
				178 167	0	0			
			Īpatsvars no kopējā finansējuma	9,47					

Paskaidrojums: 1. Finansējums apakšprogrammai 05.62 ir parādīts bez transferta summām rezidenta (-u) apmācībai.
 Transferts: 2012.gadā – 2526 Ls; 2013.gadā – 10 846 *euro*; 2014. gadā – 18 938 *euro*, 2015. gadā – 72 617 *euro*.

SVID analīze:

Stiprās puses	Vājās puses
<ul style="list-style-type: none"> • No pārvaldības viedokļa vienkārša iestādes struktūra • Pieredze invaliditātes ekspertīzē • Pieredze darbā ar IIS • Pieredze ESF projekta „Darbspēju vērtēšanas sistēmas pilnveidošana” īstenošanā • Pieredze un iespējas komunikācijā ar sabiedrību 	<ul style="list-style-type: none"> • Ārsta eksperta papildspecialitātē sertificētu ārstu deficīts • Ārstu ekspertu paaudžu maiņa • Iestādei nav ekspertu un amatpersonu apmācības programmas
Ārējie veicinošie faktori (Iespējas)	Ārējie kavējošie faktori (Draudi)
<ul style="list-style-type: none"> • LaBIS • Laba sadarbība ar LM Sociālās iekļaušanas un sociālā darba politikas un citiem ministrijas departamentiem • E-pārvaldes attīstība • Pakāpeniska integrācija ar Vienotās veselības nozares elektroniskās informācijas sistēmu (e-veselība) 	<ul style="list-style-type: none"> • Ārsti nevēlas strādāt Valsts komisijā, jo uzskata, ka ārsta eksperta darbs pamatā ir ierēdnieciska rakstura un, tā kā eksperta darbs nav saistīts ar ārstniecību, nesniedz morālu gandarījumu par paveikto • Nepietiekošs finansējums (īpaši pasta sūtījumu nodrošināšanai) • Uzdevumu pārdale labklājības nozarē, veicot reformas esošo resursu ietvaros

Secinājumi un nepieciešamie pasākumi administratīvās spējas stiprināšanai:

1. Stratēģijā izvirzītā mērķa sasniegšanai Valsts komisijas resursu ietvaros ir realizējami trīs pasākumi:

- izstrādāt iekšējo normatīvo aktu (rokasgrāmatu) „Kārtība, kādā Veselības un darbaspēju ekspertīzes ārstu valsts komisija nodrošina Ministru kabineta 2014.gada 23.decembra noteikumu Nr.805 „Noteikumi par prognozējamās invaliditātes, invaliditātes un darbaspēju zaudējuma noteikšanas kritērijiem, termiņiem un kārtību” 3.,4.,5. un 6.pielikumā noteikto kritēriju piemērošanu” (ieviests no 29.03.2016.);
- pārskatīt Valsts komisijai uzdotos uzdevumus;
- veikt grozījumus Invaliditātes likuma 8.panta pirmajā daļā ārstu piesaistīšanai ekspertīzes veikšanā un ārstu ekspertu slodzes optimizēšanā (pieņemti 3.lasījumā 19.05.2016.).

2. Bez papildus resursu piesaistes nav iespējams īstenot pārējos plānotos uzdevumus Stratēģijas mērķa sasniegšanai. Papildus resursu piesaiste nepieciešama šādiem plānotajiem uzdevumiem:

- ♦ ***Uzdevuma “Optimizēt personāla noslodzi, uzlabot personāla kvalifikāciju, palielināt atbildību un uzlabot darba apstākļus” īstenošanai nepieciešamie papildus resursi:***

Konkurētspējīga atalgojuma nodrošināšanai ar 01.10.2015. stājās spēkā pārklasificētie amati nodaļu vadītājiem, vadošajiem ārstiem ekspertiem un ārstiem ekspertiem. Valsts komisija savlaicīgi, 11.02.2015., iesniedza priekšlikumus labklājības ministram un LM Valsts sekretārei ar to saistīto nepieciešamo papildus finansējumu atlīdzības nodrošināšanai, taču papildus finansējums netika iedalīts ne 2015., ne 2016.gadā.

Lai veicinātu konkurētspējīgāku atalgojumu vecākiem ārstiem ekspertiem- nodaļu vadītājiem, vecākiem ārstiem ekspertiem un ārstiem ekspertiem, pamatojoties uz aprēķiniem

61,65 amatu vienībām, kurām 2015.gadā veiktas izmaiņas amatu klasifikācijā amatu saimē un mēnešalgu grupā, kā arī ņemot vērā mēnešalgu apmēra izmaiņas saskaņā ar Ministru kabineta 2015.gada 15.decembra noteikumiem Nr.714 „Grozījumi Ministru kabineta 2013. gada 29. janvāra noteikumos Nr. 66 "Noteikumi par valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku darba samaksu un tās noteikšanas kārtību", kas nosaka amatpersonu un darbinieku mēnešalgu ministriju padotībā esošajās iestādēs, papildus nepieciešamais finansējums atlīdzībai:

Amatu nosaukums	Amatu vienību skaits	2016.gada spēkā esošais amatu saraksts un atlīdzības fonda aprēķins pie esošās situācijas.			Atlīdzības fonda aprēķins pie amatu saimes un mēnešalgu grupas izmaiņām 80% no max.			Papildus nepieciešamie līdzekļi		
		Atalgojums EKK1100 gadam	VSAOI*	Atlīdzība EKK1000 gadam	Atalgojums EKK1100 gadam	VSAOI*	Atlīdzība EKK1000 gadam	Atalgojums EKK1100 gadam	VSAOI*	Atlīdzība EKK1000 gadam
Vecākais ārsts eksperts - nodaļas vadītājs	11	152 904	36 070	188974	173923	41028	214951	21019	4958	25977
Vecākais ārsts eksperts	9,8	111 180	26 227	137407	154950	36553	191503	43770	10326	54096
Ārsts eksperts	40,85	361 875	85 366	447241	498566	117612	616174	136691	32246	168937
Kopā	61,65	625 959	147663	773622	827439	195193	102632	201480	47530	249010

*Darba devēja valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas EKK 1210 (gadam)

- Nepieciešams papildus finansējums, lai darbiniekiem 2016.gadā nodrošinātu sociālās garantijas: atalgojuma apmēru ne mazāku kā 80% no maksimālā atalgojuma apmēra, veselības apdrošināšanas polišu iegādi, prēmiju par darba rezultātu novērtējumu: “teicami”, “ļoti labi” vai “labi” ne mazāku kā 55% apmērā no mēnešalgas, atvaļinājuma pabalstu ne mazāku kā 50% apmērā no mēnešalgas.
- Papildus telpu 8 jaunu darbavietu ierīkošanai un uzturēšanai nepieciešamais papildus finansējums: 2016.gadā- 27 090 euro. Vienreizējās izmaksas darbavietu aprīkojumam 2016.gadā - 7372 euro (atalgojums 8 amata vienībām atalgojuma fondā jau ir noteikts, jo šīs amata vienības izveidotas no Valsts komisijas štatu sarakstā esošajām vienībām, tās pārprofilējot).
 - ◆ **Uzdevuma “Uzlabot saziņu ar klientiem”** īstenošanai nepieciešamais papildus finansējums:
 - Valsts komisijas modernizētās mājaslapas tehniskās uzturēšanas izmaksām un administrēšanas izmaksām (informācijas sagatavošana, tulkošana, aktualizēšana) 2016.gadā – 1 422 euro;
 - administratīvā sloga mazināšanai klientiem, pasta sūtījumiem nepieciešamais papildus finansējums 2016.gadā - 94 614 euro;
 - elektroniskā klientu informācijas punkta izveidei 2016.gadā - 4269 euro, uzturēšanas izmaksām gadā - 427 euro.
 - ◆ **Uzdevuma “Paplašināt IT risinājumu izmantošanu invaliditātes noteikšanas procesā”** īstenošanai nepieciešamais papildus finansējums:
 - IIS pilnveidošanas izmaksas 2016. gadā, t.sk., izdevumi tehnisko prasību kā paaugstinātas drošības informācijas sistēmai realizācijai, atbilstoši 28.07.2015.

MK noteikumiem Nr.442. (IIS autentifikācijas sistēmas pilnveide, datu pieejamības IIS lietotājiem ierobežojumi u.c.) - 42 686 *euro*;

- datortehnikas atjaunošana - 11000 *euro*.

Konkrētāki un detalizētāki aprēķini papildus finansējuma pieprasījumam tiks veikti kārtējā gada Valsts budžeta veidošanas procesā, iesniedzot LM priekšlikumus par nepieciešamajiem pasākumiem administratīvās kapacitātes stiprināšanai.